

عنوان مقاله:

آموزش جغرافیا و هویت ملی تحلیلی بر جایگاه هویت ملی در کتاب جغرافیای ایران، پایه دهم

محل انتشار:

فصلنامه پویا در آموزش علوم انسانی، دوره 8، شماره 27 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

عباس عزیزان - معلم منطقه کهریزک (مامور به دانشگاه فرهنگیان)

خلاصه مقاله:

هویت ملی از مفاهیم کلیدی در نظم بخشی به واحدهای سیاسی است که با کار ویژه های مهمی چون: ملت-سازی، همبستگی و اتحاد ملی، زمینه های بقای یک موجودیت سیاسی (کشور) را فراهم می کند. از این رو، دولتمردان تلاش می کنند با ابزار و روش های مختلفی، زمینه های تقویت همبستگی ملی و در نتیجه قدرتمندی و بقای کشورشان را فراهم آورند. در این میان، نقش آموزش و پرورش به عنوان تنها نهاد رسمی که تربیت شهروندی را با ارایه عناصر آموزشی همچون محتوا و تصاویر کتاب های درسی و فضای فیزیکی آموزشی بر عهده دارد، در شناخت مولفه های هویت ملی بسیار حائز اهمیت است. یکی از کتاب های درسی که می تواند نقش بسیار مهمی در هویت و همبستگی ملی داشته باشد، جغرافیای پایه دهم است که با عنوان جغرافیای ایران به تمام دانش آموزان تدریس می شود. پژوهش حاضر با رویکرد تحلیل محتوا، تلاش کرده است محتوا و تصاویر این کتاب را در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مورد بررسی قرار دهد. نتایج نشان داد، از سه عنصر مهم هویت ساز، در این کتاب ۶۸۷ مورد (۸۴ درصد) به عنصر کشور و مولفه های آن؛ ۷۵ مورد (۹ درصد) به عنصر جمعیت و مولفه های آن و ۵۳ مورد (۷ درصد) نیز به عنصر حکومت و مولفه های آن پرداخته شده است. اما؛ هر چند عنوان کتاب «جغرافیای ایران» است، در این کتاب مهم، تنها به ذکر اسامی و ارایه تصاویر بسنده شده و هیچ تمرین، رفتار یا محتوایی مبنی بر هویت سازی و همبستگی ملی به ویژه در بعد جمعیتی، فرهنگی و سیاسی در این کتاب وجود ندارد.

کلمات کلیدی:

هویت ملی، همبستگی ملی، جغرافیا، ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1569804>

